

Sygn. akt IV KK 750/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 stycznia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Rafał Malarski (przewodniczący)

SSN Dariusz Kala

SSN Zbigniew Puskarski (sprawozdawca)

Protokolant Małgorzata Gierczak

w sprawie **K. U.**

skazanego z art. 158 § 1 k.k. i art. 257 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 29 stycznia 2019 r.,

kasacji Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego wniesionej na korzyść
skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 4 kwietnia 2018 r., sygn. akt III K [...],

**uchyla zaskarżony wyrok w zakresie dotyczącym K. U.,
w części orzekającej karę łączną ograniczenia wolności, i sprawę
w tym zakresie przekazuje do ponownego rozpoznania Sądowi
Okręgowemu w K.**

UZASADNIENIE

W dniu 18 grudnia 2017 r. do Sądu Okręgowego w K. wpłynął akt oskarżenia
przeciwko pięciu oskarżonym w tym przeciwko K. U., który został oskarżony o to,
że:

I. w dniu 4 sierpnia 2017 r. w K., działając wspólnie i w porozumieniu z nieustalonymi dotąd osobami poprzez uderzanie pięściami i kopanie po całym ciele brał udział w pobiciu T. G., P. K., M. R., A. T., a także obywatela Peru O. W. K., który doznał obrażeń ciała w postaci powierzchniowego urazu głowy z raną tłuczoną łuku brwiowego prawego, co skutkowało naruszeniem czynności narządów jego ciała i rozstrojem zdrowia trwającym nie dłużej niż 7 dni w rozumieniu art. 157 § 2 k.k., czym naraził go, a także pozostałych pokrzywdzonych na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo nastąpienia skutku określonego w art. 156 § 1 k.k. lub art. 157 § 1 k.k., tj. o przestępstwo z art. 158 § 1 k.k.

II. w dniu 4 sierpnia 2017 r. w K. publicznie znieważył obywatela Peru O. W. K. z powodu jego przynależności rasowej, tj. o przestępstwo z art. 257 k.k.

Na posiedzeniu w dniu 13 marca 2018 r. między innymi K. U. złożył wniosek w trybie art. 338a k.p.k. o uznanie go za winnego popełnienia zarzucanych mu czynów i wymierzenie za czyn I – kary 6 miesięcy ograniczenia wolności w wymiarze 20 godzin pracy w stosunku miesięcznym, za czyn II – 4 miesiące ograniczenia wolności w wymiarze 20 godzin pracy w stosunku miesięcznym i kary łącznej roku ograniczenia wolności w wymiarze 20 godzin pracy w stosunku miesięcznym, każdorazowo przy zastosowaniu art. 37a k.k.

Sąd Okręgowy w K. na podstawie art. 343a § 2 k.p.k. w zw. z art. 338a k.p.k., bez sprzeciwu obecnego prokuratora (prawidłowo zawiadomieni o terminie posiedzenia pokrzywdzeni nie stawili się), uwzględnił wniosek oskarżonego K. U., przyjmując, iż okoliczności popełnienia zarzucanych przestępstw nie budzą wątpliwości, postawa oskarżonego wskazuje, że cele postępowania zostaną osiągnięte i wyrokiem z dnia 4 kwietnia 2018 r., sygn. akt III K [...], uznał K. U. za winnego popełnienia:

- czynu opisanego w punkcie I aktu oskarżenia i na podstawie art. 158 § 1 k.k., przy zastosowaniu art. 37a k.k., wymierzył mu karę 6 miesięcy ograniczenia wolności, polegającej na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym (pkt I wyroku);
- czynu opisanego w punkcie II aktu oskarżenia i na podstawie art. 257 k.k., przy zastosowaniu art. 37a k.k., wymierzył mu karę 4 miesięcy ograniczenia

wolności polegającej na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym (pkt III wyroku).

Na podstawie art. 85 § 1 i 2 k.k. oraz art. 86 § 1 k.k., przy zastosowaniu art. 37a k.k., w miejsce jednostkowych kar ograniczenia wolności orzeczonych w punktach I i III wyroku, wymierzył oskarżonemu K. U. karę łączną roku ograniczenia wolności, polegającej na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym (pkt VI). Orzekł również o dowodach oraz kosztach sądowych, zwalniając oskarżonego od ich uiszczenia.

Wyrok, niezaskarżony przez żadną ze stron, uprawomocnił się w dniu 12 kwietnia 2018 r.

Kasację od tego wyroku w zakresie dotyczącym oskarżonego K. U., w części rozstrzygnięcia o karze łącznej, na jego korzyść wniósł Minister Sprawiedliwości - Prokurator Generalny. Zarzucił „rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa karnego procesowego, a mianowicie art. 338a k.p.k. w zw. z art. 343a § 2 k.p.k., polegające na niezasadnym uwzględnieniu przez Sąd Okręgowy w K. wadliwego wniosku oskarżonego K. U. o wydaniu na posiedzeniu, bez przeprowadzenia postępowania dowodowego, wyroku skazującego i wymierzenie mu kar jednostkowych za czyn określony w art. 158 § 1 k.k. – kary 6 miesięcy ograniczenia wolności i za czyn II określony w art. 257 k.k. – kary 4 miesięcy ograniczenia wolności z nałożeniem obowiązku wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cel społeczny w wymiarze 20 godzin miesięcznie oraz wymierzenie mu kary łącznej w wymiarze 1 roku ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin miesięcznie, co skutkowało naruszeniem prawa materialnego, tj. art. 86 § 1 k.k. i orzeczeniem kary łącznej w wymiarze przekraczającym sumę podlegających łączeniu kar jednostkowych, bowiem najwyższy wymiar kary łącznej nie mógł przekroczyć kary 10 (dziesięciu) miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin miesięcznie”.

Minister Sprawiedliwości - Prokurator Generalny wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w K..

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja jest oczywiście zasadna i jako wniesiona na korzyść skazanego podlegała uwzględnieniu w całości w trybie art. 535 § 5 k.p.k., tj. na posiedzeniu bez udziału stron.

Zarzut, że w przedmiotowej sprawie doszło do rażącego i mającego istotny wpływ na treść zaskarżonej części wyroku naruszenia art. 338a k.p.k. w zw. z art. 343a § 2 k.p.k., skutkującego naruszeniem prawa materialnego, tj. art. 86 § 1 k.k., jest niewątpliwie trafny.

W myśl art. 86 § 1 k.k. sąd wymierza karę łączną w granicach od najwyższej z kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa do ich sumy, nie przekraczając jednak 810 stawek dziennych grzywny, 2 lat ograniczenia wolności albo 20 lat pozbawienia wolności. Zatem w niniejszej sprawie Sąd Okręgowy mógł wymierzyć oskarżonemu karę łączną ograniczenia wolności w granicach od 6 miesięcy (wyższa z dwóch kar jednostkowych) do 10 miesięcy (suma kar jednostkowych). Wymierzając karę łączną roku ograniczenia wolności Sąd meriti rażąco naruszył – nie ma przecież znaczenia, że była to kara wnioskowana przez oskarżonego – art. 86 § 1 k.k., a wyjście poza sumę kar jednostkowych spowodowało dla skazanego niedopuszczalną dolegliwość.

Rażąca obraza wymienionego przepisu prawa materialnego była następstwem równie rażącego naruszenia przez Sąd Okręgowy przepisów prawa procesowego, tj. art. 338 a k.p.k. w zw. z art. 343a § 2 k.p.k. Wynika to zwłaszcza z pominięcia, iż złożony przez oskarżonego wniosek nie był prawidłowy, gdy chodzi o wymiar kary łącznej oraz na niezastosowaniu art. 343 § 3 k.p.k. (w myśl art. 343a § 2 k.p.k. przepis art. 343 stosuje się odpowiednio) poprzez wezwanie oskarżonego do stosownego zmodyfikowania wniosku. Sąd, rozważając uwzględnienie wniosku oskarżonego o wydanie wyroku skazującego i wymierzenie mu określonej kary (kar), nie był bowiem zwolniony z obowiązku dokonania kontroli wniosku pod kątem jego zgodności z przepisami prawa.

Mając powyższe na uwadze, zgodnie z wnioskiem kasacji należało uchylić wyrok w zaskarżonej części i w tym zakresie przekazać sprawę do ponownego rozpoznania Sądu Okręgowego w K., który wezwie skazanego do stosownego zmodyfikowania wniosku i wymierzy mu zgodną z prawem karę łączną.